

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **A. S.** nar. ..., státní příslušnost Ukrajina, t.č. J. – J., K. 10, zast. I. H., bytem tamtéž, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2016, čj. OAM-41/LE-LE05-K01-2015

t a k t o

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2016, čj. OAM-41/LE-LE05-K01-2015 se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k rukám zástupkyně náhradu nákladů řízení ve výši 56.268,- Kč, a to do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2016, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu v pl. znění. V žalobě namítal, že nesouhlasí s rozhodnutím žalovaného, jeho odůvodnění není přesvědčivé, neodpovídá důkazům ve spise. Žalobce si dle žalovaného vymyslel příběh svého únosu z území Ruska, sám či za pomoci jiných osob si způsobil zlomeninu čelisti, praktické oslepnutí jednoho oka, otevřenou ránu až do aorty na krku, neobrátil se s žádostí o pomoc na ukrajinské orgány a přijel s žádostí o azyl do ČR, aby mohl obejmout příbuzné. Má za to, že napadené rozhodnutí žalovaného porušuje právo žalobce na zákaz vydání, pevně zakotvený v mezinárodních a regionálních smlouvách o lidských právech – Úmluvu OSN z r. 1951 o právním postavení uprchlíků a Protokol k ní z r. 1967. Zásada nenavrácení žadatelů o azyl, pokud hrozí důvod se domnívat, že existuje riziko nenapravitelné škody osobě v daném státě je obsažena v Evropské úmluvě, žalobce zažil mučení, které je absolutně zakázáno. Žalovaný, zcela v rozporu s normami UNHCR, vzal na vědomí psychiatrické a jiné lékařské nálezy zdravotního stavu žalobce, tyto však označil za zastaralé a některé ani nepřeložil do českého jazyka, neměl tak o skutečném duševním a fyzickém stavu žalobce žádnou představu. Jako řádný důkaz nebyly přijaty ani důkazy, předložené na DVD, což je v rozporu se zákonem. Skutečnost, že žalobce v současné době neabsolvuje žádnou medikamentózní léčbu, nemůže být překážkou udělení statusu uprchlíka, naopak, od ledna 2016 má žalovaný k dispozici informace, že žalobci je kontraindikována léčba, která by mohla vyprovokovat mozkovou cévní příhodu se všemi důsledky. Zástupkyně žalobce žalovanému podávala opakovaně podrobná vysvětlení k otázce zdravotního stavu žalobce, byl dodán doklad o přivolání lékařské pohotovosti z důvodu vysokého krevního tlaku a doklad, potvrzující tři diagnózy, vč. hypertenze, jejímž důsledkem může být mrtvice a krvácení do mozku. Zamítavé rozhodnutí je vydáno pouze na základě stanoviska žalovaného, nikoliv na důkazech a právním rámci věci, kdy pochybnosti je nutné vykládat ve prospěch žadatele. Přítomné stopy po mučení měly být brány v jeho prospěch, žalovaný si nezaopatřil žádné lékařské vyšetření žalobce, ani znalecké posouzení. Žalobce naopak v průběhu pohovorů jasně vysvětlil, proč se nemohl v zemi původu obrátit na státní orgány o pomoc a osvětlil tamní situaci. Žalovaný zpochybnil věrohodnost tvrzení žadatele o únosu na území Ruské federace, s odkazem na zprávu UNHCR o únosech ukrajinských občanů ruskými bezpečnostními silami, žalovaný ani nezjišťoval skutečnost, že podle oficiálních ukrajinských údajů z 5/7 2014 byl hraniční přechod Gukovo – Dolgozhanský uzavřen a byl zcela pod kontrolou ukrajinských orgánů. Ve spise se ani nenachází údaje o stupni zabezpečení hranic mezi Ukrajinou a Ruskem v této oblasti v uvedeném časovém úseku. Pokud by byla tato informace k dispozici, žalovaný by zjistil, že únos žalobce ukrajinskými speciálními službami v příhraniční

oblasti byl možný, neboť uvedená hranice byla pouze relativní. Z rozhodnutí žalovaného rovněž vyplývá, že žalobce určitým způsobem změnil pořadí událostí, které následovaly po jeho únosu a žalovaný nevzal na zřetel znění bodu 9 vysvětlivek UNHCR o důkazní povinnosti a standardu dokazování při rozhodování o žádostech uprchlíků, které odkazuje na problémy výpovědí u lidí, kteří prožili traumatické zážitky a tragické události, s tím, že takový žadatel nemusí být schopen přesné reprodukce prožitého a může se splést, nebo si nedokáže vše podrobně vybavit. Přitom mezi oběma pohovory uběhlo prakticky šestnáct měsíců, žalobce trpí záchvaty nesnesitelných bolestí hlavy, má řadu psychických problémů a je obětí mučení. Při pohovoru v červenci 2016 odmítl žadatel překlad textu protokolu do ruského jazyka a vznik určitých nesrovnalostí je tak možný. Žalobce je přesvědčen, že je žadatelem o azyl oprávněně, žádá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. K žalobě žalobce připojil ftkp. Potvrzení, vydaného Správou ministerstva vnitra v Luganské oblasti, o žádostech rodičů žalobce o ochranu jejich osob a syna z let 2005 – 2007, v souvislosti s omezováním jejich volebních práv a svobod, dále ftkp. lékařského potvrzení o tom, že žalobce prodělal trauma hlavy se zlomeninou lebky – dolní čelisti a očníce, s trvalým následkem výrazného poškození levého oka s praktickou slepotou a trvalými bolestmi dolní čelisti. Pacient byl rovněž hospitalizován v Modlingu na psychiatrické klinice pro posttraumatickou stresovou poruchu v r. 2008 po pronásledování na Ukrajině – MUDr. M. Josefov.

Z vyjádření žalovaného ze dne 1. 3. 2017 plyne, že správní orgán s žalobními námitkami nesouhlasí, odkazuje na obsah správního spisu, zejména vlastní žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, jeho výpovědi, shromážděné informace o zemi původu a samotné rozhodnutí, které je v souladu se zákonem o azylu i správním řádem. Žalovaný je přesvědčen, že zjistil skutečný stav věci, posuzoval případ ve všech souvislostech a zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení vypověděl, rovněž si opatřil potřebné podklady a objektivní informace pro své rozhodnutí. Po posouzení věci žalobce pak žalovaný nedospěl k závěru o nebezpečí pronásledování z azylově relevantních důvodů, ani o důvodném strachu z návratu do vlasti, podmíněném skutečným nebezpečím vážné újmy, mezinárodní ochranu proto žalobci neudělil. S žalobcem byly provedeny dva pohovory, kdy měl možnost uvést všechny relevantní důvody, které ho vedly k opuštění vlasti, popsat všechny potíže, které měl. V odpovědích nebyl žalobce nijak omezován. Správnost všech protokolů potvrdil žalobce svým podpisem, nelze proto souhlasit s námitkou, že by snad správní orgán pozměnil žalobcovu výpověď, aby mohl dospět k závěru o její nevěrohodnosti. Námitka je irelevantní a neodpovídající skutečností, uplatněná až v žalobě. Správní orgán shromáždil rozsáhlé a k době tvrzených skutečností aktuální informace, dostačující k posouzení věci. Posoudil i doklady a materiály, které doložil v průběhu řízení žalobce, na str. 9 a 10 rozhodnutí pak odůvodnil jejich neakceptaci jako důkazů, věrohodně prokazujících pronásledování žalobce v zemi jeho původu. Zde žalovaný i podrobně odůvodnil skutečnosti, vztahující se k následné námitce o nepřeložení některých materiálů. Žalovaný je přesvědčen, že své závěry patřičně odůvodnil. Žadatel trpí jistými zdravotními problémy, v průběhu správního řízení však bylo prokázáno, že tyto nelze podřadit pod důvody, hodné zvláštního zřetele. Z doložených lékařských zpráv ani z výpovědi není jasně zřetelná doba ani způsob vzniku poranění žalobce, jím doložené materiály, týkající se jeho zdravotního stavu spolu s jeho výpovědí věrohodně neprokázaly souvislost mezi jeho údajným únosem a mučením. Žalobcova tvrzení proto žalovaný považuje za účelová. Únosem žadatele se

žalovaný zabýval na str. 10 – 12 rozhodnutí, připomíná, že žadatel měl možnost obrátit se na příslušné orgány v zemi původu a využít všech dostupných prostředků vnitrostátní ochrany. Toto neučinil a za těchto okolností nelze dojít k závěru, že by mu měla být poskytnuta mezinárodní ochrana. Přesto, že lze připustit, že bezpečnostní situace na Ukrajině je v současné době velmi komplikovaná, není ji možné podřadit azylově relevantním důvodům, na Ukrajině neprobíhá ozbrojený konflikt, který by pro žalobce mohl představovat ohrožení. Z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, čj. 7 Azs 265/2014 plyne, že situaci na Ukrajině nelze klasifikovat jako totální konflikt, neboť probíhající konflikt nedosahuje takové intenzity, kdy by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Žalovaný zde pak odkazuje na popis celkové situace na Ukrajině na str. 13 – 14 žalobou napadeného rozhodnutí, z něhož vyplývá možnost vnitřního přesídlení na ta území země, kde je bezpečnostní situace dlouhodobě neměnná. Dle přesvědčení správního orgánu žalobce věrohodně neprokázal, že by mu v zemi původu hrozilo mučení, nelidské či ponižující zacházení, pouhá možnost takového jednání není azylově relevantní ve smyslu čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Napadené rozhodnutí je řádně odůvodněno a žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

Před jednáním soudu bylo doručeno do spisu psychiatrické vyšetření žalobce ze dne 23. 2. 2017, v němž MUDr. R. ambulance Jaroměř, popisuje úzkostnou posttraumatickou poruchu u žalobce po prodělaném traumatu lebky se zlomeninami a trvalým následkem slepoty levého oka.

Krajský soud pak ve věci jednal dne 5. 6. 2017, kdy zástupkyně žalobce uvedla, že teprve v průběhu doby se jí podařilo zabezpečit ze země původu další důkazy, žádala jejich provedení. Soud žádosti vyhověl a zhlédl za účasti zástupců obou účastníků řízení záznam, odpovídající předloženému DVD, jehož provedení se z technických důvodů nepodařilo uskutečnit, na počítači zástupkyně. Zástupkyně žalobce prohlásila, že se jedná o shodný materiál. Dále soudu předložila **důkazy detektivní agentury Kasandra**, na kterou se obrátila prostřednictvím své známé s žádostí o zabezpečení svědectví, která by mohla podpořit tvrzení jejího syna – žalobce. Uvedla, že žalovaný se nezabýval dostatečně klíčovými momenty, o nichž syn vypovídal, závěry žalovaného nemůže považovat za objektivní a dostatečné. Syna našli oblečeného v černém oblečení v lese u řeky, ptali se ho, odkud je, měl roztrhaný krk, nemohl tedy ani normálně mluvit. Toto zranění měl z doby, kdy se rusky modlil a oni ho pořezali na krku s tím, ať se modlí ukrajinsky. V těchto oblastech jsou lidé vystrašení, pokud najdou zraněného, bojí se ho předat zdravotníkům či policii, protože by mohl skončit ještě hůř. V těchto místech operují různé bandy, ale i jednotky státu, lidé se proto snaží pomoci raněným sami. Na Ukrajině byl přijat zákon o terorismu a každý, kdo může být jakkoliv podezřelý z takového spojení, je dán na pospas složkám SBU, které mohou bez dalšího zavírat, soudit a vše ostatní. Zástupkyně žalobce jednak předložila listinu, která je certifikátem cit. detektivní agentury, dále pak dvě svědecké výpovědi, které tato agentura zabezpečila, a to svědka B. A., který byl v letech 2009 – 2015 lesním dělníkem v daném místě, tento vypověděl, že v říjnu 2014 byla svolána porada pracovníků s milicí a SBU, jejímž důvodem byl útěk 3 separatistů, z nichž jeden byl zadržen, po ostatních dvou bylo vyhlášeno pátrání. Každý z pracovníků měl přidělen část lesa, dostali plakáty s fotkami, jednalo se o dva mladíky do 25 let, na něž byla vyhlášena odměna, a jejichž popis byl takový, že jeden má na pravé ruce tetování a

mateřské znaménko pod levým uchem, druhý je pořezán na krku s obvazem a má zraněné oko. Po skončení práce dostali odměnu 500 hřiven. V druhé výpovědi teta tohoto člověka vypověděla, že v uvedené době u ní skutečně synovec bydlel, jedná se o vesnici M., vzpomíná si, že v říjnu 2014 byl narychlo povolán do práce, dokonce pro něho přijelo auto, věc byla naléhavá, nikdy se nic podobného nestalo. Po hodině zaslechla výstřel z tábora Pravého sektoru, ale tam se střílelo denně a byla na to zvyklá. Potvrzuje, že jí synovec následně ukázal ony fotky. Zástupkyně žalobce dále soudu předložila **plánky – mapky položení této vesnice**, přilehlé řeky a zřejmě i stodoly, o níž syn hovořil, které získala z náhledu do Google. Bez vlastní zkušenosti by nemohl tato fakta znát, dokládají tak dle jejího přesvědčení synovo pravdivé tvrzení. **Dále tedy soud zhlédl video**, na němž je prezentováno vystoupení hlavního vyšetřovatele SBU ve zprávách ukrajinské televizní stanice, o činnosti tamních jednotek. Jako další pak je záznam rozhovoru s předákem Pravého sektoru na břehu řeky, z tohoto materiálu považuje zástupkyně žalobce za patrné, že se jedná o místo u řeky, které popsal žalobce a tento předák je členem Parlamentu – jedná se o Dmytriye Jaroše. Další materiál hovoří rovněž o členovi Parlamentu Olegu Laškoví, který hovoří s vězněm poté, co byly objeveny tajné věznice. V průběhu pořadu je hovořeno o devíti tisících zemřelých za období ozbrojených střetů v oblasti. Zástupkyně žalobce pak uvedla, že podle Istambulského protokolu je popisováno mučení elektrošoky s následky na zubech a předkládá soudu 3 nálezy zubního lékaře žalobce z průběhu r. 2015 a 2016, kdy byl její syn jasně ošetřen s obdobnými následky, tedy, i tyto nálezy rovněž dokumentují pravdivost jeho tvrzení. Omlouvá se rovněž správním orgánům za to, že při správním řízení označila jiný hraniční přechod, přes který byl zřejmě syn převezen, dodatečně zjistila, že se muselo jednat o Červonopartyzansk, o čemž předkládá potvrzení z internetu, že v červenci 2014 byl tento hraniční bod plně pod kontrolou ukrajinských sil. Možnost někoho sledovat a převést přes hranici pak je možné srovnat s událostí, která se stala manželovi zástupkyně žalobce v r. 2013, kdy byl manžel po sledování určitými lidmi, fotografování, vykraden, převezen na území Polska, policii se však nepodařilo o útočnících nic zjistit – k této události předložila úřední záznam policie. Z definice posttraumatického syndromu jasně plyne, že takový člověk se v následné výpovědi může plést a situace, které prožil, popisovat s určitým pochybením, neboť toto vše plyne z toho, že se nacházel v nebezpečí života, nikoliv, že by chtěl popisovat špatné informace, toto plyne z poškození zdravotního stavu. Rodina podával důkaz o tom, že když se v minulosti obraceli na státní orgány o pomoc, to byl ještě syn nezletilý, pomoc poskytnuta nebyla, toto se stalo v r. 2007 a důkaz o tom již předložila. Ona sama na Ukrajinu cestovat nemůže, musela se tak snažit získat podklady a důkazy přes třetí osobu, předložila soudu originál obálky, již byly zaslány dnes provedené důkazy. Syn byl v tak špatném stavu, jeho život byl v ohrožení a měl i předchozí špatné zkušenosti, proto nemohl a ani nechtěl obracet se na orgány Ukrajiny s žádostí o pomoc. Zástupkyně žalobce poté uvedla, že syn je ve špatném psychickém stavu, nerada by, aby musel opětovně vypovídat, navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí správního orgánu a vrácení věci k dalšímu řízení. Na náhradě nákladů řízení pak zástupkyně žalobce účtovala částku 56.268,- Kč, spočívající v překladu žaloby – 2.170,- Kč, poštovné 200,- Kč a zabezpečení důkazů dle předložené faktury činí částku 53.600,- Kč.

Pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že správní orgán vycházel při svém rozhodování ze skutečností, které byly přítomny v době vydání rozhodnutí, posuzoval vše, co bylo k dispozici, s tím, že délka řízení byla pro snesení důkazů dostatečná.

Vyvstává tedy otázka, proč důkazy nebyly nabídnuty dříve. K provedeným obrazům videa uvádí, že žalovaný obtížnost situace na Ukrajině nepopírá, některá nezákonná jednání policistů státní orgány země potlačily, aktuálně jsou známy případy, kdy policisté byli za nezákonná jednání potrestáni, je známo 49 případů. Tyto činy jednotlivců však nemohou být azylově relevantní, na základě judikatury NSS pak připomíná, že žalobce se měl domáhat ochrany státních orgánů, takto však neučinil. K nově předloženým důkazům se nemůže aktuálně vyjádřit, neboť není prostor k jejich prostudování a zaujetí stanoviska. Žalovaný setrvává na svém závěru o správnosti napadeného rozhodnutí a navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Náhradu nákladů řízení žalovaný neúčtuje.

Soud konstatoval, že ve správním spise se nachází žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice ze dne 9. 3. 2015, v níž žalobce uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, ruské národnosti, svobodný. Otec a sestra žijí na Ukrajině v Luhanské oblasti, s nimi asi 2 roky není žalobce v kontaktu. Matka v ČR. K svému pobytu za posledních 10 let žalobce uvedl, že do srpna 2007 žil na Ukrajině, v Brjansku v Luhanské oblasti. Poté byl v r. 2007 žadatelem o azyl v ČR, poté ve Finsku, Rakousku, Ruské federaci. Na jaře 2014 na Ukrajině, poté v Rusku a od července 2014 opět na Ukrajině, do března 2015. Je pravoslavného vyznání, nikdy nebyl politicky organizován. Na vojnu byl zaregistrován, ale nebyl povolán. Pracoval jako ostraha v obchodě a 3 měsíce jako horník. Má SŠ vzdělání. Z Ukrajiny odjel, protože ho tam nezákonně uvěznili, mučili a bili. Nedovolili mu mluvit rodným jazykem, pronásledovali ho. Z Kyjeva ho odvezl otec Alexej autem na ruskou hranici, odjel do Rostova, odtud letěl do Istanbulu a dál do Prahy. Měl letenku až do Bělehradu, ale chtěl do ČR. Tady roztrhal pas, bál se, že ho vrátí zpět. Žádá o azyl, chce zde v klidu žít, nebát se, že ho někdo zabije, v klidu jít do kostela a ve své řeči se modlit. Bojí se mučení bezpečnostních ukrajinských složek, má problémy kvůli tomu, co se mu stalo, má následky mučení. Z lékařských nálezů, přítomných ve spise plyne, že žalobce prodělal trauma hlavy, kdy došlo k zlomenině lebky – dolní čelisti a očníce, trvalým následkem je poškození levého oka s praktickou slepotou a trvalé bolesti dolní čelisti. Posttraumatická stresová porucha.

Dne 31. 3. 2015 byl s žalobcem proveden pohovor, kdy uvedl, že v r. 2010 odjel nejdříve do Ruska za sestrou, žila s manželem, dcerou a babičkou. Tito ho do 18 let živil, poté nastoupil do práce. Vracel se do Brjanky, skládal zkoušky ve škole. Tam bydlel v domě prarodičů, neví, kdo tam je dnes. Měl tam přítelkyni, sledoval na internetu, co se tam děje. Když se na Ukrajinu vrátil v r. 2014, konal se tam mítink proti Pravému sektoru apod., na podporu ruského jazyka a Krymu, ve Stachanově a druhý den už v Luhansku. 5/3 byl další mítink, ale tam už nebyl, byl zvolen nový gubernátor. Pak jel s přáteli na mítink až 6/4 v Luhansku, žádali propuštění zadržených demonstrantů a gubernátora, aby vláda nepodporovala fašistické organizace. S přáteli to vše natáčel, potom onemocněl, jel domů, a když se 19/4 vracel od snoubenky, stál na cestě automobil, když procházel, zapnuly se světlomety, lekl se, věděl, že je honba na aktivisty, utekl a odjel do Gukova. Tam si našel byt a práci, chtěl být co nejdál. Myslí, že když zapli ta světla, že ho filmovali nebo fotili, ukrajinské orgány nebo SBU. Když se vracel 15/7 v noci z práce, čekal na něho mikrobús, zkroutili mu ruce a strčili ho do auta. Navlékli mu na hlavu pytel, praštili ho a probral se až v jakémsi sklepě, měl pouta, lili na něho při výslechu vodu, chtěli, aby se přiznal, že spolupracuje s ruskými tajnými službami a patří k teroristům, nic nepodepsal, ztratil vědomí. Stále ho bili, vyhrožovali, občas dostal vodu a chleba.

Věděli, že se účastnil mítinků, něco našli i v telefonu, u výslechu byl vždy pracovník SBU v černé uniformě. Nechtěl nic podepsat, kopali ho, rozbili mu celý obličej, zlomeninu čelisti. Modlil se rusky a vyhrožovali, ať se modlí ukrajinsky, jinak ho zabijí. Na jedno oko neviděl, žádal lékaře, vyšetřovatel mu řekl, že je ve vazební věznici v Dněpropetrovsku. Řekli mu, že ho i s rodinou budou soudit za podílnictví na teroristických akcích. Navrhli mu pracovat pro ukrajinskou SBU, pošlou ho mezi vzbouřence a bude podávat zprávy. Podepsal spolupráci, myslel, že bude moci utéct, prošel výcvikem, ale nebyl schopen zdravotně vydržet s ostatními, proto ho bili a šikanovali. Jednu noc zranili hlídače a utekli. Přeplavval říčku a probral se v posteli, řekli mu, že je v kostele v Těrnovce. Starali se o jeho rány, přivedli člověka, který ho léčil, za několik dní ho odvezli do kláštera do Kyjeva, kde zůstal až do odjezdu. V táboře Pravého sektoru byl asi 2 – 3 týdny. Bylo to v lese, ráno je vyhnali na cvičák, pak odpočívali, dostávali chleba a vodu. Byl tam se dvěma dalšími, nutili je stále cvičit, neměl ale žádné ošetření. Měl černou uniformu, všichni, kdo ho vyslýchali a cvičili, byli od SBU. V klášteře se účastnil jen mší a modliteb, postupně se uzdravoval, otec Alexej se zkontaktoval s matkou. Po všech těchto událostech se rozhodl odejít ze země. Peníze na cestu dostal od otce Alexeje, měl ukrajinský cestovní pas, rodný list, vojenskou knížku, telefon a peníze. Vše zůstalo u něho doma, zřejmě mu pro doklady dojeli. Když odjížděl, zůstala tam snoubenka, v Rusku sestra s rodinou, ale není s nikým v kontaktu. Bolí ho hlava a čelist, na oko nevidí. Dále uváděla matka žalobce údaje o jeho léčbě v Rakousku, o tom, že se účastnil církevních obřadů a o situaci na Ukrajině, k otázkám matky posléze uvedl, že byl proti současné vládě, pro ruský jazyk. Když se hlásil do práce, byl zdravý, u výslechu na SBU mu ukazovali fotky útoku na budovu, říkali, že je aktivista, co se jich účastnil, ale on to nebyl.

Dne 13. 11. 2015 byla zástupkyně žalobce seznámena s podklady správního orgánu, uvedla, že některé jsou zastaralé, některé se syna netýkají, chce doložit aktuální informace o situaci na Ukrajině, kde je dokumentováno pronásledování lidí, vraždy, týrání, mučení při výsleších nejen na území Luhanska, místní obyvatelé mají nedostupné potraviny, lékařskou péči. Jedná se o závěry 11. zasedání OSN. Život pro syna je na Donbasu nepřijatelný, všichni, kdo neopustili své domovy, jsou automaticky teroristé, i její matka, které se nepodařilo prodat byt, je se statutem běžence v Kursku v Rusku. S Ukrajinou nemá rodina žádné styky. Zdraví syna je špatné, jeden, zadržený se synem, byl nalezen mrtev, umučen, na rozhraní Luhanské oblasti. Sám Porošenko přiznává, že situace na Donbasu je neudržitelná.

Dne 20. 1. 2016 nové seznámení s podklady, tyto doplněny, zástupkyně připomněla, že obsahem nejsou konference, na nichž projednáváno pronásledování pravoslavných na Ukrajině, patřící pod Moskevský patriarchát, na důkaz uvádí prosinec 2015, vesnici Ptičie, kdy byli příchozí do chrámu napadeni Pravým sektorem, který žádal jeho předání. V září 2015 Pravý sektor napadl velkou skupinu věřících ve vesnici Katěrinovka, věřící byli zbiti, nepustili je do chrámu a házeli na ně Molotovovy koktejly. To má vztah k podkladové zprávě a odpovědi, že na Ukrajině se lze obracet o pomoc na státní orgány, taková odpověď je pro případ žalobce zcela nedostatečná. Právní úprava – tam, odkud pochází útočník a s dostatekem důkazů, útočník musí být jasně označen, jenže syn neměl pas, jasné důkazy, ani potřebné údaje ke ztotožnění pachatelů. Nemůže žít svobodně na území Ukrajiny a Luhanska, zúčastnil se mírumilovného mítinku na obhajobu svých politických názorů, nebyl aktivistou, ani organizátorem žádného povstání. Pokud by se přestěhoval a neoznačil

adresu, byl by prakticky utečenec, neměl by přístup k ničemu. V podobné situaci se ocitl, když se skrýval na území Kyjeva, nemohl se obrátit nikam, aby si zachránil život. Nakonec hovoří o zdravotním stavu syna, s lékařem v Rakousku konzultovala možnost léčby a následky mučení. Ráda by ho tam odvezla za účelem hypnózy.

Dne 14. 7. 2016 žalobce uvedl, že jeho zdravotní stav není dobrý, ovšem jedinou možnou pomocí je hypnóza. Fotografie o jeho zranění vznikly v Kyjevě v klášteře. Jsou přibližně z února 2015, když tam žil. Šlo o ubytovací dům pro hosty a z druhé strany kostel. Panoramatické fotky byly na památku, že tam žalobce žil a zranění fotografoval pro sebe. Když se léčil, neměl na focení vůbec myšlenky, nikam nechodil, jen se chtěl vyléčit. Telefon mu půjčoval otec představený. Některé fotografie vznikly až v ČR, fotila matka. Rána se po hnisání zacelovala cca 4 měsíce, léčit ho začali až v klášteře, byl v čistém prostředí. Na dobu zranění nemá žádné doklady, je rád, že je živý. Fotografie označené „útok SBU v Luhansku“ matka stáhla z internetu. V Dněpropetrovsku ho stále obviňovali z terorismu za to, že spolupracoval s ruskou stranou, chtěli ho zavřít a zabít. Ukázali mu papír, ten musel podepsat, co tam pak kdo dopsal, neví. Nepodepíšeš – zemřeš, podepsal spolupráci s SBU Ukrajiny a přesunuli ho do tábora. Strašili ho, že bude trestně stíhán, proto myslel, že když podepsal, že k tomu nedošlo. Se snoubenkou není ve styku, na Ukrajině nikoho nemá, v Rusku sestru s babičkou, s níž udržuje styk spíše matka. Týž den pak proběhlo nové seznámení žalobce s podklady správního řízení.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.). Pro potřebu zásadnějšího doplnění, spočívající v nutnosti zhodnotit provedené důkazy, pak soud rozhodl o vrácení věci žalovanému k novému řízení, a to ve smyslu ust. § 78 odst. 6 s.ř.s.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu

hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Jak krajský soud výše uvedl, žalovaný provedl s žalobcem opakovaně pohovor za účelem zjištění všech rozhodných skutečností, které žalobce vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán si za účelem celkového posouzení situace obstaral vcelku dostatečné množství podkladů, a to z různých zdrojů. Žalovaný po porovnání podkladů a výpovědí žalobce posléze dospěl k závěru, že u něho nelze aplikovat žádné z výše uvedených ustanovení zákona o azylu, pojednávajících o azylově relevantních důvodech udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný své závěry o nevěrohodnosti tvrzení žalobce opřel v rozhodnutí na určité míře nepravděpodobnosti žalobcových informací, na určité nevěrohodnosti posloupnosti jím tvrzených skutečností i na tom, že, ač samozřejmě správní orgán nesporně existenci žalobcových zranění, není nijak prokázána doba jejich vzniku. Na str. 11 rozhodnutí pak správní orgán uvádí, že z podkladů sice plynou určitá možná porušení zákona, zejména na území východních oblastí, které jsou pod kontrolou separatistů, nicméně že nic nebránilo žalobci, aby se obrátil v případě nezákonného jednání jím uváděných složek na státní orgány Ukrajiny o pomoc, když např. v srpnu 2015 došlo k zásadním reformám předešlého systému policie. V dalším pak napadené rozhodnutí hodnotí otázku případného náboženského problému, naznačenou žalobcem v průběhu správního řízení, otázku vojenské povinnosti a možnosti zdravotního ošetření a pomoci, jakož i možnost vnitřního přesídlení v případě vážnějších problémů na určitém místě země původu.

Zástupkyně žalobce při jednání soudu uvedla, že žádá, aby byly provedeny další důkazy ve věci, které se jí podařilo zabezpečit v době po ukončení správního řízení, neboť nemohla sama tyto opatřit, ale musela jednat prostřednictvím dalších osob. Krajský soud nahlédl do jí navržených důkazů a zjistil, že výpovědi, jimiž hodlá zástupkyně žalobce doložit určité skutečnosti, nesou datum 5. ledna 2017. Vzhledem k datu napadeného rozhodnutí ve věci, tedy 14. 11. 2016, rozhodl o přijetí a

provedení těchto důkazů. Jak soud výše uvedl obsah uvedených dvou výpovědí, dospěl k závěru, že tyto mohou představovat důležité momenty, které by mohly hovořit ve prospěch tvrzení žalobce, jakož i další materiály, které zástupkyně žalobce soudu předala, tedy, mohly by v určité míře odstranit žalovaným namítanou a zhodnocenou nevěrohodnost žalobcových tvrzení. Konečně, soud nemohl přehlédnout, že v podkladových materiálech, konkrétně např. ve Zprávě o dodržování lidských práv v roce 2015 – Ukrajina, Ministerstvo zahraničních věcí Spojených států amerických, 13. dubna 2016, se na str. 2, v bodě za třetí objevuje popis korupce a nedostatků při výkonu spravedlnosti, kdy skupiny pro lidská práva a OSN uváděly, že případy porušování lidských práv ze strany bezpečnostních sil byly jen velmi zřídka vyšetřovány, beztrestně působily zejména Ukrajinská bezpečnostní služba (SBU) a Ministerstvo vnitra. Obzvláštní znepokojení budila korupce v Úřadu generálního žalobce a v soudnictví. K dalším problémům, o kterých zprávy v průběhu sledovaného roku hovořily, patřilo týrání zadržovaných osob, zejména bití a údajné mučení osob ve vazbě a vězňů, drsné podmínky ve věznicích a vazebních zařízeních..... Konečně, zcela nepokrytě hovoří o mučení a jiném krutém zacházení policistů a příslušníků dalších orgánů pověřených vymáháním zákonnosti i další oddíl c. Mučení a jiného krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestání, zde pak mj. popsána existence tajného vazebního zařízení v objektu charkovské SBU, v oddílu b. Mizení osob pak je popisováno, že četnými zprávami je zmiňováno politicky motivované mizení osob, únosy lidí v regionu Donbasu, související s konfliktem mezi ukrajinskou vládou a Ruskem.

Krajský soud je v těchto souvislostech přesvědčen, že správní orgán v novém řízení nevystačí s poukazem na novou právní úpravu, která by měla od srpna 2015 zabezpečit nové prostředí policie, když žalobce hovoří o přelomu r. 2014 – 2015, naopak, je přesvědčen, že žalovaný musí v rámci všech, tedy i nově zabezpečených a provedených důkazů, hodnotit informace, které jsou k dispozici jak v neprospěch, tak ale i v prospěch žalobcem tvrzených skutečností a velmi pečlivě vážit odůvodnění případné nevěrohodnosti jeho výpovědi, aby se nedopustil pochybení, kdy by znevěrohodňoval výpověď žalobce vlastními hypotézami (zde např. závěry rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2008, čj. 47 Az 6/2007). Správní orgán totiž např. ve svém rozhodnutí uvádí na str. 11, že Pravý sektor není představitelem oficiálních státních struktur či bezpečnostních složek Ukrajiny a tudíž že je tvrzení žalobce o jeho předání k výcviku fabulativní. Dle přesvědčení soudu však takové tvrzení zcela neodpovídá ukrajinské praxi, kdy je situace zřejmě poněkud složitější, a zde soud poukazuje např. na podklad Svoboda ve světě 2016 – Ukrajina, Ukrajina Freedom House, 27. ledna 2016, kde pod bodem F. Právní stát: 6/16, kde je mj. uvedeno, že v r. 2014 Ukrajina se musela z důvodu zhroucení armády, k němuž došlo po více než 20 letech zanedbávání armády, uchýlit k tomu, že začala k obraně země využívat nezávislé skupiny dobrovolníků, tyto jsou formálně podřízeny ukrajinským státním institucím, avšak jejich loajalita zůstává pochybná, neboť některé jsou nadále financovány oligarchy nebo jinými vnějšími subjekty a některé byly též obviněny z trestné činnosti. V červenci 2015 se členové miličního oddílu Právěho sektoru, kteří byli zapojeni do pašování na západní hranici Ukrajiny, zúčastnili přestřelky s místní policií v Mukačevě, incident byl považován za přímé zpochybnění moci kyjevské vlády.

Po přezkoumání a projednání věci je tedy krajský soud přesvědčen, že podklady, které jsou i po soudním řízení k dispozici žalovanému, jsou vcelku

dostatečné, nicméně je potřebné, aby správní orgán vyčerpávajícím způsobem a velmi objektivně provedl nové zhodnocení možné pravdivosti výpovědi žalobce a znovu zvážil, zda jeho obavy z pronásledování z důvodu zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu jsou důvodné, či nikoliv, dále, zda bylo možné se v jeho situaci skutečně obrátit bez dalších obav na státní struktury Ukrajiny o pomoc a zda případně není v případě návratu do vlasti ohrožen ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) či c) téhož zákona. Vzhledem k důkazům, které předložila zástupkyně žalobce při jednání soudu, se soudu výpověď žalobce, i s přihlédnutím k jeho vcelku závažným zdravotním postižením, nevěrohodnou ve smyslu výše uvedených skutečností, nejeví. Jak soud výše uvádí, podkladové materiály spíše dokreslují složitou situaci v Luhanské oblasti v letech 2014 – 2015 a zcela jistě nevylučují možnost událostí tak, jak žalobce vypověděl. Pokud tedy nelze jednotlivé návaznosti žalobcova příběhu vyloučit, a soud je přesvědčen, že provedené důkazy k takovému závěru přispěly, je potřebné znovu velice pečlivě a objektivně zhodnotit všechny důkazy, které hovoří ve prospěch i neprospěch žalobcova tvrzení a seriózně závěry o možné či nemožné aplikaci jednotlivých ustanovení zákona o azylu, jak uvedeny shora, odůvodnit.

Krajský soud vzhledem k nutnosti zhodnocení soudem provedených důkazů, o nichž je přesvědčen, že přispívají k zvěrohodnění žalobcovy výpovědi, napadené rozhodnutí ve věci zrušuje v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s., věc vrací k dalšímu řízení dle odst. 4 téhož ustanovení a připomíná, že správní orgán je v daném případě vázán právním názorem soudu v souladu se zněním odst. 5, s tím, že žalovaný v novém řízení zahrne soudem provedené důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí ve smyslu odst. 6 téhož ustanovení.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když je v dané věci přesvědčen, že zástupkyně žalobce předložila autentické vynaložení důvodných nákladů na zabezpečení svědeckých výpovědí a dalších důkazních materiálů z Luhanské oblasti na Ukrajině, s ohledem na její osobní situaci zcela zřejmě neměla jinou možnost, než využít služeb, které využila. Žádost o náhradu nákladů, vyčíslených fakturou detektivní kanceláře ve výši 53.600,- českých korun tak soud považoval za oprávněnou a důvodně vynaložené náklady k bránění práva žalobce a tuto částku jako takovou přiznal. Žalobkyně dále soudu předložila příjmový pokladní doklad č. 518/16 ze dne 12. 12. 2016, který dokladuje vynaloženou částku 2.170,- Kč za tlumočnické práce překladu žaloby z ruského do českého jazyka (6,2 NS x 350,- Kč), podací lístky podání ku krajskému soudu (4x 38,- Kč a 1x 48,- Kč = 200,- Kč) a dále jízdné za dvě cesty k jednání soudu a zpět z místa bydliště činí celkem 298,- Kč. Celkem tedy činí náklady řízení částku 56.268,- Kč, kterou zaplatí žalovaný žalobci do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupkyně v souladu s výše cit. ustanovením s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 9. červen 2017

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
R. V.